

Reactie BPBI via Internetconsultatie inzake de AmvB kwaliteit van curatoren, bewindvoerders en mentoren (AmvB behorende bij wijziging boek 1 BW)

1

Het bestuur van de BPBI heeft vastgesteld dat de bepalingen in het algemeen redelijk aansluiten bij de bepalingen in en de strekking van de Kwaliteitsverordening van onze vereniging. Zowel in onze verordening als in de AmvB is het streven naar meer kwaliteit duidelijk terug te vinden.

2

De BPBI pleit sterk voor het direct vast stellen door of vanwege de Minister van één centraal model voor het afleggen van rekening en verantwoording zoals genoemd in het gewijzigde artikel 386. Onze leden werken vaak voor cliënten woonachtig in het hele land en hebben te maken met rechters in verschillende regio's. Hoewel het geenszins onze bedoeling is te tornen aan de bevoegdheden van de rechter, stellen wij toch vast dat de soms verschillende benadering van de problematiek door individuele rechters zo nu en dan leidt tot uitvoeringsproblemen. Bij het overleggen van de rekening en verantwoording verlangen rechters soms zeer verschillende informatie. Wij hechten dus zeer aan een vastgesteld model. Dat komt de duidelijkheid voor de rechter en de bewindvoerder ten goede, zal oponthoud en onnodig overleg voorkomen en biedt de basis voor een verder doorgevoerde digitale afhandeling via koppeling van bestanden.

3

In artikel 2 lid 1 wordt bepaald dat deze regeling van toepassing is op curatoren, bewindvoerders en mentoren. Dus inclusief de artikelen 11 en 15. Kunnen deze artikelen niet beter zo worden geformuleerd dat daarin staat welke artikelen niet van toepassing zijn op de bewindvoerder c.q. de mentor?

4

Wij vragen ons af of niet meer expliciet aandacht moet worden besteed aan het fenomeen 'solvabiliteit'. Natuurlijk kan uitgangspunt zijn dat de accountant bij de beoordeling op basis van de relevante artikelen in de AmvB de solvabiliteit beoordeelt. Maar omdat vanuit het verleden enkele gevallen bekend zijn waarbij uiteindelijk cliënten zwaar werden benadeeld als gevolg van onvoldoende solvabiliteit, geven wij u in overweging de solvabiliteit expliciet in de bepalingen te noemen.

5

Wij vragen uw aandacht voor artikel 5. Daar wordt uitgegaan van ten minste het Mbo-diploma (het vierde en hoogste niveau). De Kwaliteitsverordening van de BPBI vraagt Hbo-niveau. Volledigheidshalve volgen hieronder de meest relevante bepalingen uit onze Kwaliteitsverordening:

- 1. De bewindvoerder dient minimaal een opleiding op Hbo-niveau met goed gevolg te hebben afgerond dan wel te beschikken over een aantoonbaar Hbo-werk- en denkniveau.*
- 2. Aanvullend heeft de bewindvoerder een afgeronde vakspecifieke opleiding (bijvoorbeeld registeropleiding tot bewindvoerder) of cursus op het gebied van bewindvoering c.q. inkomensbeheer.*
- 3. Indien niet aan de in het vorige lid bedoelde eis is voldaan, dient de bewindvoerder te beschikken over minimaal een jaar praktijkervaring als bewindvoerder binnen een organisatie die lid is van de Branchevereniging of minimaal twee jaar werkervaring in een qua niveau en verantwoordelijkheden aantoonbaar vergelijkbare functie elders.*
- 4. De bewindvoerder blijft zich ontwikkelen in zijn vak en is zelf verantwoordelijk voor zijn bijscholing. De bewindvoerder kan aantonen dat hij minimaal tweejaarlijks een bijscholingsactiviteit heeft verricht. Deze scholingsactiviteit moet minimaal een dagdeel beslaan en moet zijn gericht op kennisvergroting en/of verbetering van vaardigheden met betrekking tot bewindvoering. Bij voorkeur wordt de scholingsactiviteit gevolgd bij een door de Branchevereniging op de website aangegeven organisatie.*
- 5. Indien in een organisatie meer dan één bewindvoerder werkzaam is, dient tenminste twee op de drie bewindvoerders over de in de voorgaande leden genoemde kwalificaties te beschikken. Onder "bewindvoerder" wordt hier niet verstaan de inkomensbeheerder die slechts beperkt inkomensbeheer verricht.*

De desbetreffende bepalingen worden door de BPBI via audits getoetst.

De toelichting op de AmvB is op zich helder; het kabinet wil de drempel niet te hoog doen zijn. In de toelichting op artikel 5 lijkt ervan te worden uitgegaan dat het vragen van Hbo-niveau belemmerend zou kunnen werken om toe te treden tot het vak. Achtergrond daarbij zou kunnen zijn dat wordt verondersteld dat er schaarste is aan curatoren en bewindvoerders. Het bestuur van de BPBI heeft dat beeld bepaald niet. Omgekeerd redenerend zou een te lage opleidingseis een aanzuigende werking kunnen hebben die op den duur zou kunnen leiden tot verminderde kwaliteit van de bewindvoering. Terwijl nu juist de totstandkoming van de onderhavige wet- en regelgeving is ingegeven door een streven naar meer kwaliteit.

Wij erkennen dat in de praktijk inderdaad niet voor alle werkzaamheden Hbo-niveau nodig is. Het bestuur van de BPBI is echter de mening toegedaan dat de complexiteit van de werkzaamheden het noodzakelijk maakt dat 'de bewindvoerder' aantoonbaar functioneert op Hbo-niveau. In steeds meer gevallen is vanwege een scala aan problemen waarmee de cliënten kampen kennis nodig op het gebied van

sociaal functioneren, financiën, juridische zaken, belastingen en allerhande regelingen op uitvoeringsgebied.

Onze indruk is dat aankomend bewindvoerders zich nogal eens verkijken op de ingewikkeldheid van de problematiek. Ze maken met het vak kennis via een aantal 'eenvoudige dossiers'. Om de vanwege de bedrijfsvoering noodzakelijke omzet te genereren, accepteren ze gaandeweg lastiger dossiers waarna vaak de problemen aan de oppervlakte komen. Onze vereniging kent het systeem van toelatingsaudits. Als een aspirant-lid de toelatingsaudit niet goed doorkomt dan wel bij de eerste vervolgaudit 'door de mand valt' is dat doorgaans te wijten aan de in deze alinea bedoelde mistaxatie.

Onze Kwaliteitsverordening geeft aan dat op elke drie bewindvoerders er minstens twee moeten beschikken over de genoemde kwalificaties. Onze leden gaan daarvan uit, werken dus met Hbo'ers hetgeen hogere salariskosten met zich brengt dan het inzetten van Mbo'ers. Dat heeft enerzijds een positief effect op de kwaliteit van de bewindvoering maar is anderzijds van invloed op het rendement van de bedrijfsvoering en dient dus naar onze mening een rol te spelen bij het vast stellen van de tarieven per 1-1-2013. Wij zullen dit aspect bij de besprekingen daarover inbrengen.

Het bestuur van de BPBI realiseert zich dat het een lastige opgave is om exact en kwantitatief afdoende te verwoorden wat het niveau moet zijn dat is vereist om goede bewindvoering te realiseren. Wij gaan uit van Hbo-niveau en zijn ervan overtuigd dat dit noodzakelijk is voor het waarborgen van de kwaliteit en dus in het belang is van de cliënt. Onze vereniging kent leden die een eenmansbedrijf runnen maar er zijn ook leden die een groter kantoor hebben met soms meer dan 2.000 cliënten. In het eerste voorbeeld is de zaak helder: de bewindvoerder moet voldoen aan de Hbo-voorwaarde. In het tweede voorbeeld is het lastiger. Heel basaal ligt dan de vraag voor: wat moet de penetratiegraad van Hbo zijn bij zo'n groot kantoor? Is dat inderdaad twee op de drie bewindvoerders (onze Kwaliteitsverordening) of zijn ook andere constructies denkbaar (bijvoorbeeld minimaal één Hbo'er met eindverantwoordelijkheid bij een x-aantal cliënten)?

Wij verklaren ons bereid om samen met u te werken aan een model met bepalingen waaruit zo helder mogelijk kan worden afgeleid in welke mate Hbo-kennis bij een bewindvoerderskantoor aanwezig moet zijn.

In dit kader merken wij nog op dat wij aan eenduidigheid op dit punt grote waarde hechten. Zoals gezegd pleiten wij voor Hbo-niveau. Onze leden zullen dit principe blijven hanteren. Als via wet- en regelgeving het Mbo-4-niveau voldoende wordt geacht, zijn twee scenario's denkbaar. De BPBI kan de Kwaliteitsverordening aanpassen aan de tekst van de AmvB en dus Mbo-4 invullen waar nu Hbo staat. Het gevolg zal zijn, zo vrezen wij, dat als de leden daaraan invulling geven, de komende jaren het werk- en denkniveau binnen de kantoren van onze leden zal dalen. Dat betekent vermindering van kwaliteit.

Het tweede scenario is dat onze leden besluiten de desbetreffende artikelen van de Kwaliteitsverordening ongewijzigd te laten. Dat kan leiden tot verstoring van de markt. Immers, denkbaar is dat een bewindvoerder (geen lid van de BPBI zijnde) met Mbo'ers tegen lagere tarieven kan werken dan een bewindvoerder met Hbo'ers. Op korte termijn lijkt dat interessant voor de cliënt maar op langere termijn zal

blijken, zo is onze stellige overtuiging, dat daarmee het paard achter de wagen wordt gespannen. De drempel om toe te treden tot het vak wordt te laag; dat gaat ten koste van de kwaliteit en uiteindelijk ten koste van de cliënt.

Ten aanzien van lid 2 merken wij nog op dat van een bewindvoerder op Hbo-niveau verwacht mag worden dat hij zich permanent bijschoolt door het bijhouden van actuele ontwikkelingen op alle (rechts)gebieden in relatie tot het bewind. In dat kader en mede gelet op aantal beschikbare en relevante opleidingen voor ons werkgebied zijn wij van mening dat de eis van 8 uur opleiding per jaar te strak is. Grotere organisaties organiseren veelal zelf interne bijscholing waarvoor geen formele diploma's of certificaten worden uitgereikt. Dat zelfde geldt bijvoorbeeld voor een bijeenkomst van de belastingdienst waar de belangstellenden worden bijgepraat over de actuele ontwikkelingen.

Wij zijn dan ook van mening dat de regeling zoals wij deze in de Kwaliteitsverordening van de BPBI hebben opgenomen: "minimaal tweejaarlijks een dagdeel" tegemoet komt aan de eisen van de praktijk.

6

In artikel 6 lid 3 wordt bepaald dat een curator tenminste tweemaandelijks contact heeft met de onder curatele gestelde.

Vooropgesteld dat de BPBI ook van mening is dat een curator regelmatig contact moet hebben met de curandus, is zij van mening dat deze bepaling te strikt is geformuleerd. De frequentie van de contacten zal moeten zijn afgestemd op de behoefte en de mogelijkheden van de onder curatele gestelde. In een aantal gevallen kan een te frequent contact juist averechts werken op de onder curatele gestelde. Daarnaast komt de situatie dat de curandus, vanwege de aanwezige beperking, niet in staat is tot contact met de curator. De contacten die er dan zijn, zijn met de begeleiding of verzorging.

Ons voorstel is dan ook om aan lid 3 toe te voegen: 'dan wel zijn verzorgers'.

7

In artikel 7 lid 1 wordt bepaald dat de klachtenregeling aan de onder curatele gestelde wordt verstrekt.

Graag zouden wij vernemen wat onder "verstrekt" wordt verstaan. Volstaat een publicatie op de website van de organisatie of dient de regeling fysiek overhandigd te worden? Hoe moet omgegaan worden met de onder curatele gestelde die niet in staat is, vanwege de geestelijke en/of lichamelijke beperking, kennis te nemen van de klachtenregeling?

In artikel 7 lid 2 onder a is bepaald 'dat een klacht kan worden ingediend door eenieder die kan worden geïdentificeerd op basis van diens naam en adresgegevens'

Naar onze mening wordt met deze definitie de kring van mogelijke klagers wel erg ruim genomen. In theorie wordt hiermee de mogelijkheid geopend dat elke, identificeerbare burger een klacht zou kunnen indienen. Dat lijkt ons niet de bedoeling.

Naar de mening van de BPBI zou de kring van klagers beperkt moeten worden tot degenen die op grond van de artikelen 379 lid 1 en 2; 432 lid 1 en 2; 451 lid 1 en 2 bevoegd zijn een curatele, een bewind of een mentorschap aan te vragen.

Dit zijn ook de personen die nauw bij de rechthebbende zijn betrokken en aan wie in het kader van de klacht mogelijkerwijze privacy gevoelige gegevens zouden kunnen worden verstrekt.

8

Artikel 12 regelt het benoemen door de rechter van een deskundige die bericht over de naleving van de artikelen 3 tot en met 8. De BPBI werkt sinds haar oprichting met een systeem van audits waarvoor deskundigen worden ingeschakeld. Of een deskundige als zodanig wordt toegelaten, wordt door het bestuur bepaald. Nu een aantal werkzaamheden door de accountant zal worden verricht, zal het inzetten van 'de deskundige' afnemen. Desalniettemin zal het regelmatig voorkomen dat de accountant, gevraagd om de artikelen 3 t/m 8 te toetsen, aangeeft hiertoe onvoldoende geëquipeerd te zijn. De BPBI is voornemens behulpzaam te zijn door de leden de namen van drie deskundigen aan te bieden waaruit desgewenst een keus kan worden gemaakt. Deze drie deskundigen zullen, na toetsing van door hen te leveren kwaliteit, op de website van de BPBI worden vermeld.

Om redenen van efficiency ware te overwegen om in de AmvB vast te leggen dat deskundigen, door de BPBI als zodanig aangewezen, niet vooraf behoeven te worden benoemd. Bijvoorbeeld via een lid 4 dat zou kunnen luiden als volgt: 'Indien de in lid 1 bedoelde deskundige behoort tot de groep deskundigen, door het bestuur van de BPBI als zodanig aangewezen, blijft benoeming vooraf door de kantonrechter achterwege en vindt toetsing achteraf plaats.'

Nieuwerkerk aan den IJssel, 8 februari 2012

Namens het bestuur van de BPBI:

Mr. J.M. Schaeffer, secretaris,

J.J. Mastwijk, voorzitter.